

Kompetensrådsträff den 30 januari 2014

Inledning

Carin hälsar välkommen till den vackra Mariasalen på Rörstrandsgatan och dagen börjar med en presentationsrunda. Det är stor uppslutning, endast några regioner saknas. Därefter följer ”Frågor för dagen”:

Våren 2014 är den sista terminen för Carpe 2, där det nationella arbetet pågår. Det gäller att vi på olika sätt och utifrån våra olika kanaler arbetar för att påvisa nyttan med NKR. Det arbetet pågår och har pågått under hela Carpe 2 i större eller mindre omfattning. Bland annat ska Ann-Helene Dahlqvist, Gävleborg, och Carin Bergström, Carpe, till Socialdepartementet den 21 februari och träffa politiskt sakkunnig till Maria Larsson.

VU kommer att ha ett möte den 28 mars då bland annat Socialstyrelsen kommer för att ha en dialog runt tvångs/begränsningsåtgärder som ingår som en del i ett regeringsuppdrag kring personer med nedsatt beslutsförmåga.

Carin kommer att träffa projektledare vid Nordens välfärdscenter, där det finns ett Råd för nordiskt samarbete om funktionshinder. Det är ett förutsättningslöst möte i syfte att utbyta erfarenheter i första skedet. Mer information om nordens välfärdscenter finns här:

www.nordicwelfare.org/Om-oss/Funktionshinder

www.nordicwelfare.org/Om-oss/Funktionshinderradet

Enligt regleringsbrev för budgetår 2014 avseende Socialstyrelsen finns följande information: *Socialstyrelsen får i uppdrag att upphandla en utbildning för handläggare som prövar ansökningar om LSS insatser. Upphandlingen ska göras hos universitet och högskolor. Utbildningen ska omfatta 7,5 högskolepoäng med tonvikt på den allmänna inriktningen i LSS samt konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Satsningen inleds under 2014.*

Mer information om uppdraget kommer framöver och kommer att skickas ut till kommunerna samt finnas på Socialstyrelsens hemsida framöver.

VU rapporterar

– Socialstyrelsen och Genomförandeplaner

VU rapporterar att dialogen med Socialstyrelsen på förra mötet var givande där man både pratade om det praktiska handhanvandet men också kopplingen till delaktighet och inflytande samt ICF.

Vägledningen runt Genomförandeplaner kommer inte att komma ut innan de reviderade föreskrifterna runt handläggning är beslutade.

Titlar och kompetensnivåer

YH myndigheten

Carin börjar med att redovisa resultatet av enkäten som gått ut i landet om hur det ser ut runt titelarbetet. 111 kommuner har svarat. Svaren spänner från att man inte har frågan uppe till att man lyft frågan och diskuterar den till att man genomfört titelbytet kopplat till kompetensnivåer. GR har ju där varit föregångare. Frågorna handlade också om hur rekryteringsläget ser ut både när det gäller stödassistenter och stödpedagoger. Resultatet av inventeringen finns på Carpes hemsida.

Med detta som bakgrund lämnades frågan om behov och efterfrågan om eftergymnasial utbildning inom funktionshinderområdet över till Ing-Marie Rosvall och Gustaf Åhman från Myndigheten för Yrkeshögskola. Temat på förmiddagen var reflekterande dialog och presentation av myndighetens uppdrag varvades med diskussion.

YH myndigheten har haft mycket nytta av GR regionens arbete med titlar kopplat till kompetensnivåer samt Carpes arbete runt detta. De ser en historisk utveckling av hur man ser på stödet till människor som behöver det och nu har vi ett antal stödassistenter och stödpedagoger. 2012 beviljades 50 platser men 2013 tredubblades antalet och 2014 kommer det att gå ut nästan 200 personer. Det är efterfrågan, inte behovet, som är avgörande för om utbildningar beviljas. Branschen måste bli bättre på att anställa personer med eftergymnasial kompetens på tjänster motsvarande Stödpedagog, alltså en annan nivå än Stödassistent (motsvarande titlar). En påminnelse om att det går att använda YH utbildningar som uppdragsutbildning gjordes. Mer om YH finns förstås på www.yhmyndigheten.se

En intressant förmiddag, som resulterade i att en ny arbetsgrupp bildades inom NKR just med fokus på innehåll i YH utbildningar. Arbetsgruppen består av Lisbet Wiklund, Norrbotten, Lisbet Sjödén, Värmland och Marie Tibell, Göteborg.

Ing-Marie och Gustaf ser NKR som en unik möjlighet att nå bransch-kunniga människor från hela landet. Som avslutning på förmiddagen konstaterade Ing-Marie och Gustaf att frågan är hur vi skulle fått till den här dialogen om inte det Nationella kompetensrådet funnits. Och vi konstaterade gemensamt att dialogen kommer att fortsätta på något sätt.

Reflektion från förmiddagen

Eftermiddagen inleddes med en reflektion över förmiddagen och det kan konstateras att arbetet i rådet har utvecklats och är konstruktivt och till nytta för andra aktörer som exempelvis YH myndigheten.

Lägesrapporter

Specifika Yrkeskrav

Arbetsgrupper med chefer från Stockholms län har nu skissat fram ett utkast på ett kortare dokument om uppdrag och yrkesroll inom områdena Daglig verksamhet, Boende samt Personlig assistans. Ett dokument som ska komplettera de generella Yrkeskraven. De skickas nu till bland annat Socialstyrelsen, intresseorganisationer samt Kommunal för synpunkter. På dagens möte önskades ett par personer per område ur NKR som också kan lämna förslag och synpunkter.

Remiss skickas till;

- DV – Marianne (Kalmar), Anette (Sjuhärad)
- Boende – Tomas (Blekinge), Anna-Maria (Jämtland)
- Personlig assistans – Lisbeth (Luleå), Berit (Västerbotten)

FN konventionen, uppföljning av socialpolitiken och frågor från Handisam

Handisam befinner sig mitt upp i sin omorganisation och flytt inför att bli Myndigheten för delaktighet. NKR har på tidigare träff gett synpunkter på frågor som Handisam formulerat runt stöd till kommunerna för implementering av FN konventionen samt hur man ser på uppföljningen av socialpolitiken. Dessa frågor kommer att ligga till grund för en enkät alternativt en dialog med NKR. De skulle gärna ha en dialog och vi inväntar svar på om de kan närvara just på majträffen.

Beslutsstöd liknande BPSD inom området stöd till personer med funktionsnedsättning - vad händer nu?

En förstudie är nu gjord och en rapport har sammanställts av SKL med förslag om hur man ska arbeta vidare. Socialdepartementet har gett medel till Socialstyrelsen och SKL för fortsatt arbete. SKL kommer inom kort lägga ut en annons där de söker en person för projektet. SKL tar gärna emot tips på personer.

NKRs arbetsgrupper rapporterar

Arbetsgruppernas roll är inte att lösa problem utan att synliggöra och formulera frågeställningar. Förmiddagens diskussioner utmynnande i en ny arbetsgrupp och nu finns dessa grupper:

Personlig assistans på DV

Ann-Helen (Gävleborg), Maria (Västernorrland) och Carina (Skaraborg) arbetar vidare med frågan om personlig assistans på Daglig verksamhet (och Korttidsverksamheter). De kommer att skicka ut en enkät längre fram för att inte konkurrera med den som nu är ute, troligtvis kommer enkäten i mars. Resultat redovisas bland annat i samband med Carpes nationella konferens i maj. Syftet med enkäten är att få en bild över hur det ser ut i landet för att lyfta resultatet till nationell nivå. Det ser mycket olika ut i olika kommuner och det leder bland annat till att kostnad per brukare blir fel vid jämförelser.

Ohälsa

Tomas (Blekinge) berättar att på Carpes hemsida finns en rapport ”Vård och stöd till personer med utvecklingsstörning och psykisk ohälsa”. Den är skriven av Lena Nylander och Tullie Sewerin. Material från arbetsgruppen är också tidigare utskickat till NKR.

Chefers kompetens – en fråga att fokusera mer på?

Ann-Christine (Skåne) och Monica (Södermanland) och Inger (tidigare Östergötland) fokuserar på frågan om chefers kompetens. Arbetsgruppen har nu skickat ut en enkät via NKR för att få en bild av hur det ser ut i landet gällande chefers kompetens. Målet är att få en bild över hur det ser ut i landet och kunna formulera några spetsfrågor som förhoppningsvis kan användas i påverkansarbete gällande chefers kompetens.

Resultatet kommer att presenteras på Carpes nationella konferens om kompetens i maj. Tanken är inte att göra en totalundersökning utan att få en bild över hur det ser ut i landet.

Arbetsgruppen ställde några frågor till NKR, bland annat ”Vad gör vi med resultatet?” En alltid lika intressant fråga att diskutera. Då målet är att få ett underlag som ger en lägesbeskrivning som kan användas i påverkansarbete, gäller det att identifiera vem/ vilka som är målgruppen för detta påverkansarbete. NKR konstaterade att det kan vara Socialstyrelsen, SKL och/eller Socialdepartementet. Finns det andra organisationer som skulle vara intresserade av resultatet av enkäten såsom Brukarorganisationer, Fackliga organisationer? Frågan diskuteras vidare, bland annat på mötet med VU i mars.

En lika viktig fråga är vad regionerna själva ser för nytta med resultatet och vad man kan använda det lokalt och/eller regionalt. Irene Hansson, Regionförbundet Uppsala berättade om hur hon kommer att ta med resultatet i den samverkan som finns med Socionomprogrammet i regionen. Birgitta berättade att enkäten har gjort att frågan om chefers kompetens har aktualiserats i Halland, där ska man fortsätta diskutera chefers gemensamma behov.

Att verka regionalt, allt utifrån de förutsättningar man har, är också en väg för NKR att i samstämmighet, var och en på ”sin kammare” men ändå tillsammans, påverka.

BF och Vård- och omsorgscollege – hur går det?

Monica Andersson, Södermanland berättade om vad som hänt sedan sist i frågan om Barn- och fritidsprogrammets möjlighet att ingå i Vård och Omsorgscollege koncept. Frågan finns med på dagordningen men vid senaste mötet i december var andra frågor mer angelägna att diskutera, bland annat frågan om validering. Monica tar med sig frågan igen.

Ett problem med Barn och fritidsprogrammet är att det verkar vara få skolor i landet som erbjuder den sociala inriktningen. I Stockholms län finns exempelvis bara två skolor med den inriktningen och i Norrbotten ingen. Ett bra program och inriktning för en stor del av verksamheterna inom funktionshinderområdet och ett möjligt komplement till Vård och omsorgsprogrammet, som inte erbjuds.

Nationell samverkan efter Carpe 2 – lägesbeskrivning

Carin gav en kort lägesbeskrivning kring arbetet med Nationell samverkan efter Carpe 2. Ett dokument som beskriver det nationella arbetet finns och det behöver kompletteras med viktiga framtidsfrågor etc. Det är också viktigt att se hur och på vilket sätt samverkan finns med de regionala utvecklingsledarna för EBP satsningen? Samverkan pågår och bland annat Västernorrland har bjudit in Carpe till en dag kring EBP satsningen och andra frågor gällande kompetens, titlar och NKRs arbete. En framgångsfaktor lär vara att hitta former för hur vi kan dra nytta av allt det arbete som pågår.

VU representanterna fungerade som samtalsledare och diskussionerna i de olika grupperna formulerade frågor som är viktiga att ha fortsatt nationell dialog kring samt viktiga framtidsfrågor där NKR kan vara till nytta. Bland det som diskuterades:

Vilka frågor/områden är särskilt viktiga att ha en nationell dialog kring?

Här mer fokus på nuläge

Fortsatt arbete/nya frågor kring titlar & utbildnings krav. Viktigt för att få en nationell plattform.

Påtala & tydliggöra behov av utbildningar, även inom Yrkeshögskola och högskola.

Dialog kring kompetens inom funktionshinderområdets olika delar, baspersonal.

Chefer och handläggare

Samverka med och vara remissinstans till YH, Vård och Omsorgscollege, Socialstyrelsen m.fl.

*Vilka viktiga **framtidsfrågor** inom området behöver nationell samverkan (och samordning) anser NKR?*

Nya målgrupper som kräver annan kompetens

Åldrande och demens för personer med intellektuella funktionsnedsättningar

Nya krav, utmaningar och förväntningar

Teknikutveckling

En sammanställning av resultatet görs och tas med i det fortsatta arbetet med att försöka finna en hemvist för NKR.

Hälsofrämjande gruppbostad

Hur ger man stöd runt mat, rörelse och hälsa i gruppbostraden? Helena Bergström, folkhälsovetare och doktorand vid Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin, Stockholms läns landsting, Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle, Karolinska Institutet beskrev arbetet med projektet Hälsofrämjande gruppbostad som pågått sedan 2008.

Bakgrunden är den att för personer med utvecklingsstörning i grupp- och servicebosträder är det vanligt med övervikt och sämre rörelsevanor och det fanns ett behov att synliggöra genom forskning.

Bland annat har man genom projektet sett effekt på personals arbetsrutiner, en viktig väg för förändring som Helena sa.

Via hemsidan (se länk nedan) kan rapporten kring projektet hämtas, men också faktablad samt en manual som vänder sig till kommuner för hur man kan arbeta med detta som snart är klar (beräknat klar i mars) och då kommer att kunna hittas här:

www.folkhalsoguiden.se/gruppbostad

Eventuellt kommer medel att beviljas för ytterligare forskningsstudie. De som då deltar som kommun kommer att få mer stöd i sitt arbete. Målet är att titta på hur en effektiv implementering ser ut.

Kontakta gärna Helena helena.bergstrom@ki.se om intresse finns för att delta, förutsatt att medel ges.

Kommande möten och intressanta datum

- ✓ Nka konferens 10-11 mars
- ✓ Fokus på Autism 2-4 april

Dessa båda konferenser kan nås via anslagstavlan på www.projektcarpe.se/anslagstavlan.html

- ✓ 20 maj em – MÖTESPLATS inför Carpes nationella konferens. I år en MÖTESPLATS Carpe med valbara seminarier samt MÖTESPLATS boende, daglig verksamhet, personlig assistans och barn där kommuner i Stockholms län står värd
- ✓ 21 maj – Carpes femte nationella konferens om kompetens
- ✓ 22 maj – det Nationella kompetensrådet (NKR) träffas

Skrev gjorde:

Carin Bergström och Malin Makboul